

ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ೬ ಜನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ. ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಈ ಸದನದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸದನದ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾನಾಗಲಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿ. ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ೬ ಜನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದರ್ಶ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆದರ್ಶವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು: ಅನುಭವಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು, ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಿರವರು. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾವೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೂಡ, ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಶುಭ ಹಾರೈಸಿ. ಅವರೂ ಕೂಡ ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು. ಈ ಒಂದು ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು, ಈ ಸದನದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಇಡೀ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಸಭೆ ಆದರ್ಶ ವಿಧಾನಸಭೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಶುಭವನ್ನು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಆದರ್ಶ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆದರ್ಶ ನಾಯಕರಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೀರಾ ?

(ನಗು)

ಮತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

೧೯೮೪-೮೫ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ೨ನೇ ಸ್ಥಾನ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅಬ್ಕಾರಿ ಹರಾಜಿನಿಂದ ಬಿಡ್ಡರ್ ಚಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ರೂಢಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್ ಟೆಟ್‌ಲೇ ಚಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಯೋಜನಾತರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಖಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೋತಾ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಹೀಗಿದೆ. ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

† ಈ ಚಿವ್ವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ

೯೪,೧೨,೮೦,೫೯೪ ಅಂದರೆ ತೊಂಭತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ

೧೨೬ ಕೋಟಿ ೮೨ ಲಕ್ಷ ಅಂದರೆ, ೧೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ

೧೪೦ ಕೋಟಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೯೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ

೧೬೩ ಕೋಟಿ ೧೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೯೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ

೧೮೬ ಕೋಟಿ ೫೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೧೯೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ

೧೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೇವಲ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ೧೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫-೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೪ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು ? ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರ ತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಅಧಿಕಾರ, ನಡೆಸುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಚಾರನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬೆಚ್ಚಿ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಾಸಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡ ಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ, ಹಣದ ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಯೆಂದೂ ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮರಾಠಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ೨ನೇ ಆದಾಯ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಾ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೋ ? ೧೯೮೬-೮೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನಿನ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದುರುಪಯೋಗ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರನೆಗೆ ತರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆಗುತ್ತೇವೆ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಣತನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಪಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಜಾಕೆಚಕ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಯಕ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಳ ಏನು ಬರಬೇಕು ಅದು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸಮ್ಯಕ್ ಆದಾಯ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಕಾರಣ. ೧೯೮೫ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾರಿ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಕೈಚಳಕ ತೋರಿಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡುಗಳಿಂದ ಬಂದು ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಹಲವಾರು ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರ ಮುಂದೆ ಆಪರಾಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹವರ ಸಂಪರ್ಕ

ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬರಬಾರದು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಕೇರಳ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಅಪರಾಧ ಸಾ ನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೆಸರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬಡೆಯರ್ ಎನ್ನುವವರ ಹೆಸರು ಬಂತು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೇರಳದವರು ಅವರ ಕುರುವಿಲ್ಲ ಎಂಬುವವರ ಹೆಸರು ಬಂತು. ಇಂತಹ ಹೆಸರುಗಳು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು, ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆಮರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಸಡೆದು ತೀರ್ಪುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ತಕ್ಷೀರು: ಎದುರಿಸತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆದರಲ್ಲೂ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ ಕಾದಿದೆ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗದಹಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗದಹಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಸ್ವಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಹುವಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಅಬಕಾರಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ತರಹ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಬರೀ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ ಅಂದರೆ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನೀವು ಉದ್ಭವ ಮಾಡಬಾರದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಣಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ-ಈಗಾಗಲೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜುಲೈ ೧ನೇ ತುಂಬಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಇವರಿಗೋಸ್ಕರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಆದಾಯ ಸೋರಿಕೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಇದ್ದರೂ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಯಾರು? ಏನು? ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರೋಲೀಸ್‌ನವರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಆಗಬೇಕು. ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅದು ಯಾವುದು ಇದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೋಲೀಸ್‌ನವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಆಗಬೇಕು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ತುಂಬಾ ವಿಷರ ಇದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ನಾನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಸೃಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಓಜಾನಿಗೆ ಬರೆತಕ್ಕೆ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊತ್ತನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ಸಜ್ಜುವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದಂತಹ ತನಿಖೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಳಪಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ತನಿಖೆ ಒಳಪಡದಿದ್ದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕೀಯ ಅಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಅಪ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಆಗುವ, ಇನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ

ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವಿನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಅಪಮೌಲ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ನಾವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳು, ಯಾವಾವ ಕೈಪಾಡಗಳು ಇವೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ತನಿಕ್ಕಿ ಒಳಪಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ ನನ್ನ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಸಮಗ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಕ್ಕಿ ಆಗಬೇಕು. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇದೇ ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒತ್ತಾಯ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿವರಗಳು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಯಾವ ವೆಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತಮಗೆ ಸರಿಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ಇವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದ ಅಪಮೌಲ್ಯದ ಮಾತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಏನೆಂದರೆ ಅಗ್ನಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಲೀಸ್ ಆದರೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವುದು ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ೪೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವೇ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರೆ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನೀವು ಜಾಸ್ತಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ೪ ಸರ್ಪಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಹಳ್ಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦-೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅಂದರೆ ೪ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇನು ಸಣ್ಣ ಮೊತ್ತವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹರಾಜಿಗೆ ಇಡದೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನ್ನ ವಸ್ತು. ಇದನ್ನು ನಿನಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವತ್ತು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗ ಮಾಡಿದ

ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಏನಾಯಿತು ? ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿವರಗಳು ಇವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡ ತಕ್ಕದಾಗಿವೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೋಲ್, ಏನೇ ಅವುಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ರೋಲ್ 2(9) ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

"No person shall be granted bottled liquor unless he is a lessee of right to retails vend of arrack or hold a licence for the distillation or manufacture of liquor or an import licence or a licence for compounding, vending or reducing of liquor or any other licence which require possession of bottling licence....."

ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಾಕ್ಷರ ಆಗಿರಬೇಕು. ಟ್ರೇಡ್ ಅಂಡ್ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು. ಎಂದು ಇತ್ತು ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು.

Amendment of rule 3:-

In sub-rule (2) of rule 3 of the Karnataka Excise Bottling Liquor Rules 1967.

after the words reducing of liquor the words all the persons entrusted with the bottling of arrack by the Government.....

ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಬಂತು. ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂತು. ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಇಶ್ಯೂ ಆಯಿತು. ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದವು, ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅವನ್ನು ರೆಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಡದೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮೀರಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಇರುವುದು 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಂಧ್ಯ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಬೇರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದರ ಅವರೆಲ್ಲ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಹಾದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಜಿಣಿಗಿ.---ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜರ್ಜಿ ಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕೇಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೊರೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪುನಃ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.---ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.---ನಾನು ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಎಂದು ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಡಿಪೋ ಬಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸೇರಿದರೆ ಒಟ್ಟು 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

೨,೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಸುಮಾರಾಗಿ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಅರಾಕ್ ಏನಿದೆ ಅವನ್ನು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಡಿಪೋಸಿಡ್ ಯಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗತಕ್ಕ ಸಾರಾಯ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಶಾವು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮುಗಿಸೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೯ ಬೆಲ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗತಕ್ಕದ್ದು ೪ ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್‌ಗಳು. ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಾಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಸರಾಯ ಬೆಲೆ ಕೆಲವು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ೧೦೦ ಎಂ. ಎಲ್. ೧೦೦. ಎಂ. ಎಲ್. ೨೭೫ ಎಂ. ಎಲ್. ಮತ್ತು ೭೫೦ ಎಂ. ಎಲ್. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಅರಾಕ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೆಲವು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಬರೀ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದುವಾರಕ್ಕೆ ೭-೮ ಅಥವಾ ೯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅರಾಕ್ ಬೆಲೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಹಣ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅವನೇನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಅಥವಾ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಮುಗಿಯಿತು. ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಡಿಪೋಸಿಡ್ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅರಾಕ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದು ಹಾಳಾಗಿ ಅಂದರೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸ್ಥೂಲವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ದುಪಯೋಗಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುಮಾರಾಗಿ ಈ ಸರಾಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವೇನಾದರೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಹಲವಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಷ್ಟವಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್‌ಗಳಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಅರಾಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್‌ಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಅರಾಕ್ ಬೆಲೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸಾರಾಯ ಯನ್ನೂ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇವರ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೨ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸಾರಾಯಯನ್ನು ೯ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಈ ಕೊರಲ್ಟಾನೋ ಗೋರಿಲ್ಲಾನೋ ಏನಿದಾರೆ ಇದರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ನಿಮ್ಮ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸಾರಾಯಯನ್ನು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದರ ೮ ಜನರಿಗೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

ಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮಾಲನ್ನು ಲ ಜನರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಲ ಜನರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಲ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದಾತೃ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ನೀವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಾಲು ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರಪಯೋಗ ಅಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತವಲ್ಲದೆ, ಕಾನೂನು ಮಾರಿಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಹಾಕು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಆಡಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದಾದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಬಂಧ, ಸಂಪರ್ಕ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರೂ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಪೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮನೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸೋಮಶೇಖರ್, ಬಿ. ವಿ. ಕೆ. ಐಯಂಗಾರ್ ರಸ್ತೆ. ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಡೀಸ್ ಆಗಿದೆ ಆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಬ್ ಜುಡೀಸ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಹುಡುಕಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರಾ? ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ವಿ.ಕೆ. ಐಯಂಗಾರ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಸೋಮಶೇಖರ್ ರವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವೂ ನೀವೂ ಸೇರಿ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆ. ಈ ರಸ್ತೆ ವಿಕೈರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆ ಅಂಗಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀವೂ ಸೇರಿ ಈ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಸಂತ ವಿ. ಸಾಲಿಯಾನ್.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಇವರ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಹೆಸರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ರಂಗಣ್ಣ, ಮುರ್ಗಿ ಗುಡಿ ಬೀದಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಆ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಯಾರೂ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿವೆ. ಅವರ ಅಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಮತ್ತೆ ಆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿವರವೇನೆಂದು ಕೇಳಬಾರದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದೆಂಬುದು ಇವರ ಉದ್ದೇಶವಿರಬಹುದು. ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು, ಕೋರ್ಟಿನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು. ಇವರು ಯಾವುದೇ ಟೆಂಡರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪವರ್ಸ್, ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ರೂಲ್ ೩ ಸಬ್‌ರೂಲ್ (೨) ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ತಿ ಪವರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಮಹಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು, ಫುಲ್ ಪವರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಕರಾರು ವಾಕ್ಯಾಗಿ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಾದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ೫೦ ಸಾವಿರ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ೨ ಕೋಟಿ ರೂ. ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂತಹ ಮಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇವರ ಬಂಡವಾಳ, ಇವರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಮೇಲ್ವಾರ್ಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ, ಯಾರೂ ಕೂಡ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಲಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ಡಿಪಾಸಿಟ್

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇವರ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಬಿಜನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಿನ್ನ ಏನು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ತೀರ್ಪಿನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಇರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನ ಅಡ್ರೆಸ್ ಅನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಮೇಲೆ, ಇಂತಹ ಅಪಮೌಲ್ಯ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯಮವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ೨-೩ ಜನ ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಸ್ನೇಹಿತರ ವಿಚಾರ ಇದರಿರುವುದರಿಂದ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಜನರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸದನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇವರ ಅಭ್ಯಾಸ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು, ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಪಾಕುತ್ತೀರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಪುನಃ ನಿನ್ನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ತಂದಿಲ್ಲ. ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಹಳ ವಿವರಗಳಿವೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಇವರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳ ತಕ್ಕಂತಹ ಮಾಲಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ರಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ, ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ವಿಚಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಇದೆಯೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾವು ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ನಿಮಗೆ ಭಯ ಏತಕ್ಕೆ? ನೀವು ಬಹಳ ನೀತಿವಂತರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಭಯ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪ್ರತಿ ಸಲ ಅಧಿವೇಶನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಮಗೆ ಅದು ಒಂದು ಪರಿಪಾಠ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತರುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಇದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದು ಬೀದಿಯೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲು ತಾವು ಮುಗಿಸಿ. ಅನಂತರ ಅವರು ಹೇಳಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಭಯ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಕಳೆದಸಾರಿ ೯೯ ಕೋಟಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೋಡಿ, ನೋಡಿ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹಳೆಯ ಕಂಠೇಪುರಾಣ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನನಗೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ.* * *

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.....

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಹಳೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಳೇ ಕಸೆತಪ್ಪುರಾಣವನ್ನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶಕುಮಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಕುಸ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ನಾವು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದುವರೆಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿವೃತ್ತ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಇದು ಕುಸ್ತಿ ಕಣ

ಅಲ್ಲ. ತಾವು ಓಲೆ ಜನ ಇದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಗಿರಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು, ಅವರ ಸಹಕಾರ ತಮಗೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಬಾರದಂಥ, ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ, ಸಂಸದಿಯವಲ್ಲದ ಪದಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳುವಂತೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ತೆರಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸದಿಯವಲ್ಲದ ಪದಗಳಾಗಲಿ, ಅವಹೇಳನಕರವಾದ ಶಬ್ದಗಳಾಗಲಿ, ಅವಮಾನಕರವಾದ ಶಬ್ದಗಳಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಆ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ, ಎಸ್‌ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿ ಆ ಶಬ್ದ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಯಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ನಾನು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊರವ ಇದೆ. ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನೀವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳೋಣ. ಈಗ ಇದ್ದುಕೊನೆ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ಅನಂತರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಿನ್ನ ಯದಿವಸ ತಮ್ಮ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್‌ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇವತ್ತು ಸಬ್‌ಜುಡಿಸ್ ಆಗಿದೆ. ಪುನಃ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಡದು. ಇದು ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೇಮ ಅಪಾರವಾದುದು. ಕೇವಲ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೇಮ ಇದೆ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇವರ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಆಲೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಂಚಿತವಾಗಿ ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ತಾವು ಏನು ಕೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕಾಲಹರಣಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ನಾವಲ್ಲ, ಅವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಎತ್ತಿದ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ವಜ್ಞಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾದರೆ ಅವರು ಹೇಳಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಮಾತುಗಳು ತೀರ ಅವಹೇಳನಕರವಾದ ಮಾತುಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಅದು ತಪ್ಪು ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರಿರಲಿ, ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಅವಮಾನಕಾರಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೋಷಾರೋಪಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸದನದ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಎತ್ತಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಪಾಠ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಅರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅವಮಾನಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಚುಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಅವೇ ಶಫರಿತರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಏನೇನಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಪ್ತಮ್ಯದಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವೇರಫರಿತರಾ ಅವರೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ತಾವೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ನನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ

ಪೂರಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ವಿನಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಅವರು ಅವೇಶಭರಿತರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೈಮೇಲೆ ದೇವರು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೈಮೇಲೆ ದೇವರು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನೂ ಎದ್ದು ನಿಂತ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂದು ಐದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಸೈರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಐದು ಗಂಟೆಗಳತನಕ ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಯಾವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಫುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸೇರಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾರ ವಕಾಲತ್ತನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. —ಈಗ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸತ್ಯ ಇರಲಿ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣು ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು, ಈ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೇಳೋಣ. ಆದರೆ ಇದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ಯಾವುದೋಕೇಸ್, ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. —ಕೇಸ್ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ, ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಾಗ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿ. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ನೀವು ಈ ತೆರಹ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾನು ಈ ಕಡೆನಿಂದ ಹೇಳಿಯೆನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೆಯೇ, ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಕಾಲ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ಅವರು ಏನು ಎರಡನೇ ಸಲ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೆಸರು ಹೇಳದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇನ್ನೊಂದೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೂಡ ಸ್ಪಾಂಡರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಪಾಂಡರ್

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪೋರಮ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಕೂಡದು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾತಾಗಲೀ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲೀ, ಭಾಷಣವಾಗಲಿ. ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದೇ ಆಗಲಿ, ಅದು ಒನ್‌ವೇ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆಗಕೂಡದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದು ಪ್ರಿಯವಾದರೂ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ನಾವು ಚುಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಏನು ಚುಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದು? ಚುಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸೋಗು ಸದನದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯವೂ ಬೇಕು, ಭಾವೋದ್ರೇಕವೂ ಬೇಕು, ಹಾಗೆಯೇ ಚುಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೈಗುಳಗಳು ಇರಬಾರದು. ಏನಾದರೂ ಅವರೆ ದಂಸ್ಕನ್ನೆಣ್ಣೆ ಇರಲಿ, ನಾನು ಎರಡನೇ ಸಲ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ವನ್ನು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಆಗದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂತುರ್ಜಿ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉಳ್ಳದ್ದೂ ಕಡಿಮೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ನಿನ್ನ ನೀವು ಒಂದೂವರೆ ತಾಸು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ತಾಸು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದೇನೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ತಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಸರ್ಪಾಜುಡಿಸ್ ಆಗುವಂತಾದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕಾದ್ದು ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಪದೇ ಪದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಒಮ್ಮೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾಗದ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೂಡ ತಾವು ಪರಿಗಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಎಂತೆಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು, ಹಾವಭಾವ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಮೇಲೆ ಅವೇಶ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಗೃಹಣ ಭೂತ ಓಡಿದಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಅವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಅದನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತೆ! ವಿನಹ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ನಾನು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹುಡುಕಿದರೂ ಕೂಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದುಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೈಯಿಂದ ಹೀಗೆ (ಅಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು) ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ವಿನಹ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರಿಂದ ಕಲಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಒಳ್ಳೆಯದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ನೀವು ಕಲಿಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅವರು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.---ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕಲಿಯೋಣ. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ ಕಲಿಯೋಣ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.---ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಕ್ಲಾಂಛಿಕೇಶನ್ ಇದೆ. ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಸರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.---ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.---ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗೆ, ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಲ್ಟಿಮೆಲ್ಟಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರು ಸಹ ಈ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾಗಲೀ, ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳಾಗಲೀ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸೇರಿದ ಚಿತ್ರಮಂದಿರ ಖಾಲಿ ಇದ್ದು ದರಿದ್ರ ಕಾವೇರಿ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲೀಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಚಂದ್ರಕುಮಾರ್ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆಮರಿಗೊ ನನಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.---ಆಯಿತು ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ ನೀವು ಈಗ ಮಾತನಾಡಿ. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಮಾಯೇಕೋಡ).---ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 'ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ಬಂದೀಖಾನೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆ ಇಲಾಖೆ' ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಆಯುಷ್ಯಯುವನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಡಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಕಂದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಈ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ದುರಸ್ತಿಯೋಗ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ದಿನಿಯೋಗ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನತುಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದನೆಯದಾಗಿ ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪಗಳು ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿದಾಗಿ ಆಮರಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅಶ್ವರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರ ಹೋದಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ತತ್ವಶಃ ಕ್ರಮವಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೩ ರ ಹಿಂದೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೮೩ ರ ನಂತರ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಓಡಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಓಡಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನಾ, ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವ ರಾಗಲೀ, ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರಾಗಲೀ, ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವವರಾಗಲೀ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಊರನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ವಾತಾವರಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೧೯೮೩ ರ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುವ

†ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೂಲಕ ಜನತೆ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮನರಂಜನಾ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಮನರಂಜನೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತೋರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಫಲಕೇರಿಯಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು ವುದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾರೋ ಆಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಆತ ನನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆ ಬೈದ, ಹೀಗೆ ಬೈದ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ದೂರು ಕೊಡುವ ಪದ ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗೌರವಸ್ಥ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇವನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಬೈದ, ಹೀಗೆ ಬೈದ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಕತೆ ಮೂಲಕ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇದನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೌರವಸ್ಥ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸತಕ್ಕ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಚಾತುರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಕಾಶ ಕೊಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ೧೦೦ ರಿಂದ ೨೦೦ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಳ ಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಈ ಒಂದು ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲವು ಅಚಾತುರ್ಯ ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಏರ್ಪಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ವಸತಿಗೃಹಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦-೩೦೦ ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ವಸತಿಗೃಹವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನತೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರುಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕರಿಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪಿನ ರೀತಿ ಇವರನ್ನು ನೋಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಪೋಲೀಸರು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನತೆ ಇವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೂ ಜನತೆ ನಮ್ಮ ದಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನೂ ಸಹಾ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಮಧ್ಯಪಾನ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ದನ್ನು ಹಿಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಪಾನ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇದ್ದರೂ ೨ನೇ ದರ್ಜೆ ಮಧ್ಯಪಾನ ಹೇಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ? ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆದಾಯ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದರೂ ಈ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಇದು ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ

ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇವತ್ತು ಏನು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ೨ನೇ ದರ್ಜೆ ಮದ್ಯಪಾನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮಟ್ಟು ಗೋಲು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಮಾಲನ್ನು ಮಟ್ಟು ಗೋಲು ಹಾಕಿ ಬಿಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆ ಕಂಪನಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಷ್ಟು ಲೀಟರ್ ಸಮಗ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಇಲಾಖೆಯ ಕಮಿಷನರವರ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಮಿಲಾ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆರೋಪದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಲುಗಡೆಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೩-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸ ತಕ್ಕ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಪಡೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಅಬಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರು ಇವರಿಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಂದ, ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಯದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ, ಇನ್ನು ರಿಪ್ಲೈಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ವಯಸ್ಕರು ಮಾತ್ರ ನೋಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ೬೪ಕೆಳೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಡಿಯುವುದರ ಮೇಲೂ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩೫ ಅಥವಾ ೪೫ ವರ್ಷದ ಮೌಲ್ಯವು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಈಗ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗರಂತೂ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೋ ಮದ್ಯಪಾನ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಈ ಅಂಟುಣಾಡಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ಯಪಾನ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಜೊತೆಗೆ ಅವನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುರೂಪಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ ನೀವು ಬಹಳ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಜನತೆಗೆ ಪಂದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಂ ಪರ್ವದ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧರನ್ನು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಯೋಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವಯೋಮಿತಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವವರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕು ವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಲೆಟರ್‌ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಈಗ ತಾವು ಭಾಷಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ. ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇಳಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ

ಶ್ರೀ ವಿ.ರಣ್ಣ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸುಮಾರು ೩-೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ ನಿಮಗೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮಿನಿಟು ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರಾದ ವಿ.ರಣ್ಣನವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಬರೀ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆನು ?

ಶ್ರೀ ವಿ.ರಣ್ಣ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಮಾತನಾಡಲಿ, ನೀವು ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿನವ ಜಾಗಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ತರಹ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಬಂದಿಬಾಸೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳು ವುದೇನೆಂದರೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಜೈಲುಗಳು ಇವೆ. ತೀವ್ರೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮೊಗಲು ಜೈಲುಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇನ್ನು ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿ.ರಣ್ಣನವರು, ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಶಾಸಕರುಗಳೂ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿತಾಯದ ಹಣ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದರಿಂದ ಮಿಲರೂ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ತರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನ

ಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲ, ಗುಡ್ಡು ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ದಿನವೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಮನ ಬಲಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಒಕ್ಕಲಾತನ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ. — ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉಳಿತಾಯದಿಂದ ಜನತೆಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ (ದಾವಣಗೆರೆ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಳಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಇಲಾಖೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಲೆಕ್ಕ ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಇಲಾಖೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಇತರ ಇಲಾಖೆ ಗಳಾದ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ಬಂದಿಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬಿತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಲೆಕ್ಕ ಸಾವಿರದ, ೧೦೯ ಜನ ಒಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ೮೫-೮೬ನೇ ಇಸವಿಗಾಗಿ, ೭೮ ಕೋಟಿ, ೮೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದ್ದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಒಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಈ ಪೋಲೀಸರು ನಮ್ಮ ಪರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಪರಕೀಯರಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಪರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಪರಕೀಯರಲ್ಲ. ಇವರು ನಮ್ಮ ಪರೇ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸದ್ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ, ಗುಂಡಾಂಗಿರಿ, ದರೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸ

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಸಧ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತರಬೇತಿ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೃತವೆ. ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಅರಿವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೊಂದಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ನಾಗರಿಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಭಾವನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಪೋಲೀಸರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರಾಗಿರತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಕೇವಲ ೩೧೩ ಮಾತ್ರ. ಅದುದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಪೋಲೀಸ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಗಂಧದ ಮರ, ಪಾತ್ರಿತರ ಮರಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಬೇಶವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮರಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪೋಲೀಸರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮರಗಳು ನಾಶವಾಗದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಗೋಲಿಬಾರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನಿಂದ ೧೮ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ೩೬ ಜನಕ್ಕೆ ಗಾಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು, ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆಗಳು, ಆಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ವಿಭಾಗದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇನ್ನೂ ಚುರುಕು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು, ಗಲಭೆಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇವುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಇವತ್ತು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆದರೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗೂಂಡಾಗಳು ಯಾರು, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಗೂಂಡಾಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಇವರನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಗೂಂಡಾಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂತೆ ಬಿರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಖಂಡಿತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರುಬರುತ್ತಾ, ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದರೋಡೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ರಸ್ತೆ ಮೇಲಿನ ದರೋಡೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ದಳ ಎಂದು

ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಜನ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಅಗತ್ಯತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸತ್ಯ. ಆಗ್ರಹ, ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಉಡಾಹರಣೆಗೆ ಕೊಲೆಗಳು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೯೪೭ ಇದ್ದರೆ, ಈಗ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೧೧೭ ಆಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ, ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅದರೂ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ, ಕೊಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ದರೋಡೆ ಹೋದವರ್ಷ ೧೭೬ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಸಲ ೨೨೩ ಆಗಿದೆ. ಗಲಾಟೆ ದೊಂಬಿ ೫೭೩೦ ಇದ್ದದ್ದು ೬೩೫೧ ಆಗಿದೆ. ಪೋಟಾ ನಾಣ್ಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ೧೩೧ ಇದ್ದದ್ದು ೨೩೬ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟಾಯಿತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಟಾ ನಾಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹೊಂದುಬ್ಬರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಪೋಟಾನಾಣ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊಂದುಬ್ಬರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ೬ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ, ಇದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೨೩೬ ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೮೩ಕ್ಕಿಂತ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೧೯೭ ಕೇಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರನ್ನೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ, ಕೇಸ್ ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದಂಥ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತವರನ್ನು ಸಮಾಜ ಘಾತಕರನ್ನು ಪತ್ತೇಹಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ ೪೫೦ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ ಗಂಧದ ಮರವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೮೫,೩೮,೮೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಆರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾರೆ. ೮೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ, ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹೋಗಿರಬಹುದು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇಷ್ಟು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಇಷ್ಟು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಏನಿಲ್ಲದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಸದೆ ಬಡಿಯತಕ್ಕಾಂಥಾದ್ದು ಅಂತಹವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆಕ್ರಮಣಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಿರುಕುಳ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿ ದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟವರೂ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೪೭ರಷ್ಟು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅಗತ್ಯ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೨೩,೦೭೪ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು.

ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥವರು ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿಗೃಹ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ವಸತಿಗೃಹ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಜಿಡೆನ್ಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಡಳಿತಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ಕೊರತೆ ಬರಬಾರದು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹತ್ತು ಕೊರತೆ ಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆ ಆಗದಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಎಚ್ಚರವಹಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೭೮ ಕೋಟಿ ರೂ. ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪರಿವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಧ್ವಜ ದಿನಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗೆ ಅದನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಪೇದೆಗಳು ಎಂದು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳದರ್ಜೆಯವರ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದಂಥ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಸಮ್ಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೋಲೀಸ್ ನಾಯಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೪೦ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ನಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಯಿಗಳಿಗೂ ಲಂಚ ಕೊಡುವುದು ಏನಾ ದರೂ ಶುರುಪ ಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನಾಯಿಗಳೂ ಸಹ ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ತಮ್ಮ ತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದಂಥ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿ, ಗ್ಲೌಸ್, ಎಲ್ಲಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ನಾಯಿಗಳಿಗೂ ಅದರ ಸಂಕೇತ ಸಿಗದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಈಗ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೩-೩೦ ಏ. ಎಂ.

ಮೂರು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರು, ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಚ್ಚಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಸಂಖ್ಯಾಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕು. ಇರುವವರನ್ನೇ ಕೆಲಸ ಜಾಚ್ಚಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು

ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ೧೦,೦೯೩ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೪-೮೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೯ ಲಕ್ಷ ೧೮ ಸಾವಿರ ೭೫೫ ಲಿಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಾದ್ದು ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ೭೯ ಲಕ್ಷ ೮೫ ಸಾವಿರ ೯೮೯ ಲಿಟರ್‌ಗಳು. ಅದರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಾವು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನೀವು ಸಾರಾಯ ಕುಡಿಯಿರಿ ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದಾಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಜನರು ಯಾರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಡವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಗೆ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಹಾಗಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಒಂದು ಲಿಟರ್‌ಗೆ ೩೦ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೫೦ ಪೈಸೆಯವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕಿದರೆ ಆಗ ನೀವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅಬ್ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಟಲ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಾರಾಯ ಕುಡಿಯುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅ ಬಾಟಲ್‌ನ್ನು ಆತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? ಬಾಟಲ್ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅ ಬಾಟಲ್‌ನ್ನು ೧೫ ಪೈಸೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಾಟಲ್‌ಗೆ ೧ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ೧೫ ಪೈಸೆಗೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಗಜೀಗ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ೩೦೦ ಜನರು ಸತ್ತರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನೀವು ೩೦೦ ಜನರು ಸತ್ತರು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ನಾವಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಸಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಜನ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆಗ ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರಿಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ? ಈ ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦೯೩ ಜನ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ, ಈಚಲ ಮರದಿಂದ ಹೆಂಡವನ್ನು ತೆಗೆಯುವರು, ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ತಾವು ಯಾರೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಯಾರೋ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮರದಿಂದ ಬಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಈ ಜನರಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರು ಬಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಯಾರೋ

ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಬಂದರೂ ಇವರು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿ. ಮತ್ತು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ. ಬೇರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಪಿ.ಎಫ್.ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಇನ್ನಿತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆದಾಯ ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯಮರ್ತಿಗಳ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸರಾಯಿಗೆ ಕ್ಲೋರ್‌ಡ್ ಹಾಕಿ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲು ನಾಲಾಯಕ್ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಕ್ಲೋರ್‌ಡ್ ಹಾಕಿ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನೀವೂ ಬೀರ್ ಕೊಡಿ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಷ ಕುಡಿಸಬೇಡಿ, ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಂಪಾಪತಿಯವರೇ, ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಆಯಿತು. ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಬಾಟಲಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ..

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಟೈಂ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ. ೩೦ ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಬಂದೀಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ರಾಜ್ಯಸಚಿವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ೧೦ ಪರ್ಷವಾದ ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಆಗಬೇಕು, ಅದು ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ, ೧೦ ಪರ್ಷ ಸಜೆ ಆದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ಜೈಲಿನ ಅನುಭವ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಇಡೀ ಸಮಾಜ ವನ್ನು ತೊರೆದು ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಗಂಜಿ ಬದಲಿಗೆ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು, ಕಾಫಿ, ಟೀ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೂಲಿ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗಿನ ಬೆಲೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ೧೦ ಪರ್ಷ ಒಳಗಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಗ್ಗದ ಕೆಲಸ, ಕಾರ್‌ಪೆಂಟರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆ ಸಚಿವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ನಮಗೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಗೃಹರಕ್ಷಕ ವಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅವಸರ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ತಮಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ. ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: (ಶ್ರೀ: ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು
ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ (ಮುಳಬಾಗಿಲು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಗೃಹಖಾತೆಯ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ: ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಮತ್ತು ಜನತೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಏನಿದೆ, ಅದು ಈಗ ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ, ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಜನತೆಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಭಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಇಂತಹವುಗಳು ಅಪರಾಧ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೮ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ಲಾಯರ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅದು ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ಮಾಮೂಲಿನ ಖಾತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಟಿಪ್ಪುಕುಲ್ಶಾನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತುಂಬಾ ಕರಪ್ಪೀವ್ ಇದ್ದ. ಎಲ್ಲಾ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದೆಂದು ಹುಡುಕಿದಾಗ ಕುದುರೆ ಲಾಯವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಿದ ಎಂದರೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕುದುರೆಗಳ ಲದಿ ತೂಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಡಿಮೆ ಬಂದರೆ, ತೂಕ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನು ಕುದುರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇವು ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಲಂಚ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ತರಹ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಘಟ್ಟ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದು ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇತರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರೈಮ್, ಲಾ ಆಂಡ್ ಆರ್ಡರ್, ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾರೂ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಪೈಪೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇವರೂ ಮಾಮೂಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತುಂಬಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಪೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಅವರನ್ನು ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಂದು ಭಾಗ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಥರ್ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಫಿಫ್ತ್ ಡಿಗ್ರಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಹತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ ಇವರು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಹತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮನೆಯವರು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಲಾಯರ್ ಆಫೀಸ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆ ಆದಮೇಲೆ ಕಿರುಚುವ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಜನತಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಥರ್ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ, ಫಿಫ್ತ್ ಡಿಗ್ರಿ ಅಂತ ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹೀಗೆ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವನ ಮೂಳೆ

ಮಂತ್ರಿಯಾದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೂ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಕೆಲವು ಗೋಡೆಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ಪೋಲೀಸರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒನ್ನೆ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ನನ್ನ ಅಳಿಯನ ಚಾಲುಕ್ಯ ಹೊಟೆಲ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಒ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಉಂಗುರವನ್ನೂ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಭಯದಿಂದ ಓಡಿಬಂದ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್.ಹೆಚ್.ನ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಗೋಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡು ರಾಜಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಪನಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತೀವ್ರ ಹಾಗೆ ಈ ಗೋಡೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಸೂಚನೆಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಕೆಸನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕುದುರೆಮೋತಿ ಪ್ರೇರಣವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭವವನ್ನು ಅಗಿದೆಯೇ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈವೃತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಗ್ರೇಡ್ಸ್ ಇವೆ. ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಗ್ರೇಡ್, ಡಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಗ್ರೇಡ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪೋಲೀಸ್ ಪೇದಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗಂತೂ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ೭ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ೫ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ೭ ದಿವಸ ಪೂರ್ತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅವರು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ನಮ್ಮನ್ನು ರಾಕ್ಷಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಬೈಜರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆ ಬೇಗದನ್ನು ಗಾರ್ಡ್‌ನಂತೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಾಯಬೇಕು. ಪೇದಗಳನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರು ದಿನವಿಡೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕುಡಿತ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಮಹಾನುಭಾವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರು ದಿನವಿಡೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕುಡಿತ ಬಂದೇ ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹವಾಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರಾಯಿ ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ಹವಾಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಅವಾಗ ಏನಾದರೂ ಬೇರೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಆತನು ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಯಾವನಾದರೂ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ೨೦-೩೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನಾದರೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಪ್ಟಿನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಜಾರು ಆಗಬಹುದು. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬಂತು. ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಯಿಂದ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅವನು ಬಂದು ಸೂರಾರು ಜನರ ಮುಂದೆ ಆತ ಏನು ಹೇಳಿದ ಎಂದರೆ This is a goose. What he can understand ? ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್, "ಎಸ್" ಎಂದು ಸೆಲ್ಯೂಟ್ ಹೊಡೆದರು. ಈವೃತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್, ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಅವರ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೀಗೆ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಗ್ರೇಡ್‌ನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೋಟಾ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಾಮೂಲು ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಇಷ್ಟು, ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ ಕೋಟಾ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರು ಕೂಡ, ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಗ್ರೇಡ್‌ನವರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬರುವಂಥಾ ಒಂದು ಕೋಟಾ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಮಾಮೂಲು ಇದೆ. ಬಸ್ ಓಡಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಮೂಲು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು

ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಫೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದಲ್ಲ ಹತ್ತಾರು ಪರದಿ ಬಂತು. ಅದರೂ ಕೂಡ ಫೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರಿಸರ್ವ್ ಫೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ೬೦೦-೭೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲನು ? ಅದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ನಡೆದಾಗ ಯಾರ ಹತ್ತಿರವಾದರೂ ವಾಚ್ ಇದ್ದರೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಫೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಸಿವಿಲ್‌ಗಾದರೂ ಹಾಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಿ.ವೇನಾದರೂ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏಟು ತಿಂದಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅಂಥಾ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಫೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ್, ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಅವರ ಹೆಸರು ಹರೇಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುದು. ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಹೇಳಬಿಟ್ಟೆ. ಅವನು ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮ. ಎಷ್ಟೇ ಕೇಸ್‌ ಇರಲಿ ಡಿಟೆಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಡಿ.ಸಿ. ಮೇಲೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಗನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮನ್ನೇನಾದರೂ ಹೊಡೆದಿದ್ದರೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಜನವರಿ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬಂದ್ ಆಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಕಾಲ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಬೇರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಆತ್ಮ ಹೊಡೆಯಬೇಕು ಅನ್ನುತ್ತದೆ, ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಈಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ತಾವು ದಲಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಫೋಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ಉಳ್ಳವರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇದೆಯೇ. ವಿನಾ ಬಡವರ, ದೀನದಲಿತರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಚ್ ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಸಂಬಳ ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಚಾಲ್ತಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಲಿಖಿತ ಸಾಮರ ಜನ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೨೨ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪೇದಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬಂದರೆ ಅವನು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನೇ ೨೫೦-೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೮ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅವರು ದುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇತರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ೮ ಗಂಟೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇಂತಾನಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತುಂಬಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಬೇರೆ ಇತರ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗಿರಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಈ ಫೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬೇರೆ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಪಾಸು ದೋಷವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇ-ಪಿ.ಎಂ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಫೋಲೀಸ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಫೋಲೀಸ್ ೩೦೦೦

ದಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ರೋಕ್ಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಬಹಳ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಒಂದು ಸಾರಿ ಶುರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ೫೦ ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಆಗಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇವೆ. ೨೫-೩೦ ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ದೂರು ಇದೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅಪಾವನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಪೋಸ್ಟನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಇರಬಾರದು. ಒಂದು ಸಾರಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬದಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ೧೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ತಲೆಗೆ ೫ ಲೀಟರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಸರಾಯಿ ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಬೀರ್ ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಜನರು ಬೀರ್ ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಸರಾಯಿ ೪೦ ಕೋಟಿಗೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ಕೈತ ಕಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೪೦ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಿಗಜಿಗಿಯವರು ಲೀಟರ್ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಗಜಿಗಿ ಅಂದರೆ ಆಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನೇ ಆಡಿ ಕುಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಅದು ಕುಣಿಸಬಹುದು ನಾನು ಕುಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಲೀಟರ್ ಅಲ್ಕೊ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಬೀರ್ ಎಂದು ಇದೆ, ಹೆಂಡದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡದ ಲೆಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ೧೧ ಲೀಟರ್ ಹಳೇ ಹೆಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೃಗಗಳು ಸತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ೧೦೦೦ ಲೀಟರ್ ಡ್ರಂನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕ್ಲೋರೇಟ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಸಿಹಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಕ್ರೀನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ೫೦ ವರ್ಷ ಬದುಕುವವರು ಬೇಗ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸ್ಲೋ ಪಾಯಿಜನ್. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ನಾವು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಈಗ ಪುನಃ ಶುರು ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಮ್ಯಕ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಬರಬೇಕು, ನಾವು ಜನರನ್ನು ಸಾಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೋಲಾರದ ಜನತೆಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ಹೆಂಡ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೇ ಇದು ಬಹಳ ಕಿಕ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಸಾವಿರಾರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೆಂಡ ಪನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾವೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಹೆಂಡ ಸ್ಲೋ ಪಾಯಿಜನ್. ೨೦ ವರ್ಷ ಬದುಕುವವರು ೧೦ ವರ್ಷ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಡವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಹೆಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬೀರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಏನಿದೆ ಅದು 'ಎ' ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್, ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದು ೪ ಆಣೆ ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ೭೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ 'ಬಿ' ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್‌ನಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರ್‌ಫುಲರ್ ಲಾಭಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇದರ ವಿಷಯ ಎತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಸಿ. ಜಿಗಜಿನಗಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪವರ್‌ಫುಲ್ ಲಾಬಿ ಇದೆ, ಯಾರೂ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪವರ್‌ಫುಲ್ ಲಾಬಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪವರ್‌ಫುಲ್ಲಾ ಬೇಡ, ಪವರ್‌ಲೆಸ್ಸೂ ಬೇಡ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ತರಬೇಡಿ. ಇವತ್ತು ಟಾಡಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಟಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಖಗುತ್ತದೆ ವಿಷದ ಟಾಡಿಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತೀರಿ, ಇದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಿಡೋಣ. ಇಂತಹ ಟಾಡಿಯನ್ನು ಯಾವ ಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾಳೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಸಿ. ಜಿಗಜಿನಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಸಿ. ಜಿಗಜಿನಗಿ.—ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅಂಥಾ ವಿಚಿತವಾದಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಟಾಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾಟಿನ ಹೆಂಡತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಬೋರೇಟರಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಇದನಬ್ಬ.—ಪಾನ ನಿರೋಧ ತಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಸಾರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಇದೆ. ಈ ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾಗ ಉಂಟು. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಭಾಗ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಜಿಗಜಿನಗಿಯವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಏನಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಇವೆ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನ ಗೆಲಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಬ್ರಾಂಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಾರಾಯಿ ಯಜಮಾನ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕುಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ನನಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಂಗ್ ಏಜನ್ಸಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುವ ಚಾನ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಪಾಸ್ಸಿಕ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರಾಯಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೇಜ್ ೧೧ ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷದ ಐವತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ಸ್ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿ ಯನ್ನು ಡೆಪ್ಪಾಯ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದು ಒಟ್ಟು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪರಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಅಲ್ಲ ಮೂರು

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಾಯಿ ಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಜಿಗಣಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರಾಯಿ ಬಹಳ ಅರೋಗ್ಯದಾಯಕವಾದುದು. ಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದರೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ಕಿಕ್ ಕೊಡುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರು ಸಾರಾಯಿ, ಹೆಂಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಯಿಂದ ಸಂಜೆಯ ರೇಗೂ ದುಡಿದು ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿದರೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯಾದರೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಶ್ರಮಾಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯದೇ ಇರುವವರನ್ನು ಮಂಟ್ರಾಳ ಮನ್ನಾಪ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರ ? ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಏದು ನಿಮಿಷ ಜಾಸ್ತಿನೇ ಆಯಿತು, ಅದೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಬೇಗ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮೊದಲು ಅದರೂ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ಚಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡಿ ಸವ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಚಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಸೇರಿ ಸೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಜನಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಲೋ ಪಾಯಿಷನಿಂಗ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಬಡವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿದು ಆರಾಮವಾಗಿರೋದು ಎಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರ, ೨೫ ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಅಪರ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೪೬.೩೫೫ ಕೆ.ಜಿ. ಗಾಂಜಾ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇರುವ ಗಾಂಜಾ ಇದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು. ಗಾಂಜಾ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶ ಎಂದು ನಮಗೆ ೧೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಒಟ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೧೧.೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಹಳ ತುಂಬಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾರ್‌ನವರು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಮೂಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವರಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕೆಲವರು ತರಲಿಗಳಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಮೂಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾಮೂಲಿಯನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಹ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವುಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಲೆಬಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೫೦ ಸಾವಿರ ಕೆ. ಜಿ. ಗಾಂಜಾ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕೂಡ ನಾವು ಇದನ್ನು ನೂ ಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರಿ, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಆಯಿತು. ನಾನು ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಕಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಕೆಸ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ ೭೧೫ ಕೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ೧೫೪ ಕೆಸ್‌ಗಳು ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ

ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೆಮ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೇ ನಮಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವಂತಹ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು, ಕೊಲೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಂದೀಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ತಪ್ಪಿಸಲಿ, ಗಂಜಾ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ, ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಉಳಿತಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಮೃದ್ಧ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಲಾಟರಿ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಶಿಕಾರಿಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆ ಸುಮಾರು ೨೫, ೨೩, ೨೬ ಮತ್ತು ೧೯೯ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಆದಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಲ್ಲಬಹುದು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲೊಂದರೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆದ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಪರಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ, ಸುಲಿಗೆ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ, ಯಾವುದು ಎಷ್ಟು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೯೪೭ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ, ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೧೧೭ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗಿವೆ, ಅಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗಲಾಟೆ, ದೋಬೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ೫೭೩೦ ಇದ್ದದ್ದು ಓಷಿಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಇತ್ತು. ಅನುಭವ ಆದಮೇಲೆ ಕೊಲೆ ಸುಲಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಬಹುಶಃ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಒಂದು ಪುರುಷ, ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಗಲಾಟೆಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳುವಳಿಗಳು, ರೈತರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಶಾಂತವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟಾಯಿತು, ಹೋದ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು, ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಇದರ ಅರ್ಥ? ನಾನು ನೋಡು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಷಡ್ಡಂಗ ಕ್ಯಾಸ್ಸೆ ಮತ್ತು ಷಡ್ಡಂಗ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಏನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನ ನಡೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಾನವಟ್ಟಿಯ ಕುಬಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಪ್ಪಣ್ಣೆ ಇದ್ದರೆ ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರ ತಾವು ಬಿಬ್ಬರೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಬೇಡ. ಆರೇಳು ಜನ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಿದೆ. ನೀವೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿದು ಬನ್ನಿ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಮೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊಡಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಏನು ಉತ್ತರ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸದನ ಸದೆಯಾವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾನಿವಟ್ಟು ಹೋಬಳಿ ಕುಂಬಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಆರು ಜನ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ರೈತರು ಕಳೆದ ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪಹಣಿ ಇದೆ. ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರು ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡಲು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕುಂಬಟೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಆ ಜಮೀನು ಸಿಗಬಾರದು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಆ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ೪೦-೫೦ ಬೇಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬರ್ಬಾದು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬೀದಿಮಾಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ? ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಬೆಂಕಿಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ? ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು. ಹಾನಿವಟ್ಟು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ನು ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಡದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಒಂದು ತಾಜವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಬಂದು ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಡವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತಂತ್ರ, ವಿಚಾರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಈಸೂರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಂಗ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ವಿಧಾನಸಭದ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿಸಿ ಅರಸ್ತು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಅದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಸ್ವಪ್ನವಾದ ಸಂಗತಿ ಪರಸ್ಪರ ವೈಮನಸ್ಸು, ಎರಡು ಗುಂಪಿನವರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಮಾನಾಪಹರಣ ಅದಾಗ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಂಡ ಹಾಕಿ ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಉಳಿದು ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ಇವೆ. ಇದು ಸಣ್ಣದು ಇರಬಹುದು, ಒಂದು ದೊಡ್ಡದು ಇರಬಹುದು, ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಆ ಒಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಡಿ.ಬಿ.ಜಿ. ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ತಾವು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಿರುವುದರ ಘಟನೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ? ಮೊನ್ನೆ ಅವರು ಹೋದಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೆರಿದಾಗ ನೂರಾರು ಜನ ನಿಮ್ಮ ಡಿ.ಬಿ.ಜಿ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಬಸವರಾಜ ಎನ್ನುವ ಆಕ್ಟೀವ್ ಹುಡುಗ ಯಾರಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹುಡುಗ, ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಹುಡುಗನನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರುಗಳು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇವಾಂಗ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಇವರು ಹೋದಾಗ ಅದೇ ಬಸವರಾಜ, ಮತ್ತೆ ಅವನ ಜನ ಇದ್ದರು. ಈ ಕಡೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ಇದ್ದರು. ಅದರ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ನೀಡಿ ಮೇಲೆ ಅದ್ದು ಇದೆ, ಇದು ಇದೆ. ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ೪೦-೫೦ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೇ ನೀವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ನಿಜಯವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವರದಿ ತರಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದರೆ ಇಂದು ಆಜನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ

ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಿಂದ ಆ ಜನಗಳು ಹೆದರಿ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ ? ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ವಿಧಾನಸಭೆ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಶನಿವಾರ ಭಾನುವಾರ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತಾವೇ ಬನ್ನಿ. ಹಾನಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಅಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇತ್ತವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಸತ್ಯಾಸತ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ನೀವು ಆಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಸಿ.ಓ.ಡಿ.ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವನನ್ನೇ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅರೆ ಏನು ಇದು ? ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಅವನನ್ನೇ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಏನು ನ್ಯಾಯ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖ್ಯಾಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ತನಿಖೆಗೆ ಹಾಕಿ. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಿ. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು, ನೋಡಲಿ; ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಗುಪ್ತ ದಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ತನಿಖೆ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗುಪ್ತ ದಳವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅವಮಾನಕರ ವಾದ ಸಂಗತಿ ಆಗಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊಟೇಕೆರೆ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅರಳಿಕೆರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಲೋಕೇಶ ಎಂಬುವನು 1-2-೧೯೮೪ ರಂದು ಕಾಣೆಯಾದ. ಇದಾದ ೪-೬ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರುಂಡಮಂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕಂಥ ಶವ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಲೋಕೇಶ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ತನಿಖೆ ಆಯಿತು. ಇಲಾಖೆಯ ಮುಂದೆ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಬಂದುದರಿಂದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ತನಿಖೆ ಮುಗಿದಿದ್ದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕಿ ಕ್ರಾಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದರು. ಈಗ ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏಕೆಂದು ಇವುಗಳ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಲೆಯಾಗಿ ರುಂಡಮಂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಲೆಕ್ಕ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ? ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವಂಥದ್ದು. ಏನಾಗಿದೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಲೆಕ್ಕ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಅನುಮಾನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾನ ಪಟ್ಟಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ? ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ತಮ್ಮದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಂದು ನಮಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನಾದರೂ

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಇದು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇತ್ತು. ಸಮಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಿ, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇರುತ್ತದೆ. ಗೋ ಹತ್ಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಗೋಹತ್ಯೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಕ್ಕವಾದ ಕಾನೂನು ಉಂಟು, ರೀತಿನೀತಿ ಉಂಟು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ಜಿಫಃ ಕೆಂಟೆ ಬೇಕು. ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮಾನವ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇರುತ್ತದೆ. ೨೪-೭-೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ವಾಣಿಯೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ದನ ಕರುಗಳ ಹತ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಫೊಟೋ ಎಲ್ಲ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಫೋಟೋ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು)

ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಹೋರಿ, ಪರ್ಮಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಡೆಯಂತಕ್ಕಂಥ ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ನಾವು ಈವತ್ತು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು, ಪಾಣಿವನ್ನೇ ಪಣ ಇಟ್ಟು ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಫೊಟೋದಲ್ಲಿ ಹೋರಿಗಳು ಇದ್ದಾವೆ. ಈವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವಾಳವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಸು ಕರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಣ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದು ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದರ ವಿವರವಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಇಚ್ಛೆ ಪೂರೈಸುವಂತಾಗಿ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಸಿಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಆ ಗುಂಪಿನವರನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನವರನ್ನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನೀವು ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ, ಅಥವಾ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೭ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಥಾ ಗಲಭೆಗಳೇ ನಾದರೂ ಆಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದರೆ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗಲಭೆಗಳು ಆದರೆ ಎರಡೂ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೭ ಜಾರಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ನಿರಪರಾಧಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಿಂದೆಯಾವುದೋ ಒಂದು ಘಟನೆ ಊರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನೇ ಕಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಕಡೆಯವರನ್ನೂ ಈ ಡೆಯವರನ್ನು ಫೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಗೌರವಸ್ಥರೂ ಆಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಫೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಗೋ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅರಿತು ನಾವು ಫೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಫೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಫೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇ ಗಲಭೆಗಳಾಗಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೭ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮಾರ್ ಮಾಡಿ ಹಗುರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಓಡಾಟ ಮಾಡಿ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಹುಕುವಂತಹ ಒಂದು

ಪದ್ಧತಿ ಆ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗಂತೂ ನೋವಾಯಿತು. ಈ ರೈತ ಚಳುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ರೈತ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡದೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹದಿನೈದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿತ್ತು ನಿಮಗೆ? ಈ ಚಳುವಳಿ ಸಣ್ಣದು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಅನಿಸಿರಬೇಕು. ಈ ಚಳುವಳಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಸಣ್ಣದು ಎನಿಸಿತು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಇದೆ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತು ಮುಂದಿನದಾಯಿತು. ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಆ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ಒಂದು ರೈತರಿಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೋರಾಟ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂಥಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡ. ಆ ಚಳುವಳಿ ಬೇರೆ ರೂಪಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಚಳುವಳಿ ಫೈಲರ್ ಆಯಿತು. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಇರಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಗುರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ತಾವು ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ?

ಇನ್ನು ಗಂಧದ ಮರದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಅಪರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು, ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಉತ್ತರ ಆ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ: ಅರಣ್ಯ ಗುಪ್ತಚಾರ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ದಳ ಎಂದು ಒಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಗುಪ್ತ ದಳವು ಇದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ? ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ. ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಐದು ಆರು ಲೋಡು ಗಂಧದ ಮರ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ತಾವು ಗುಪ್ತಚಾರ, ದಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ: ಪಾಗು: ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ದಿನನಾಲ್ಕು ಎರಡು ಮೂರು ಲೋಡ್ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಐದು ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗುಪ್ತವಿಭಾಗದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಓಡಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟರೆ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಂಧದ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸ ಬಹುದು. ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಶಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಈ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲಕ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಶಿಕಾರಿಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಬಂದವನೇ ಅಂತಹ ಲೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಓಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಲಾಭಗಳನ್ನು ಓಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಸರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಲಕ್ಷಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವಂತಹ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಓಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಓಡಿದಂಥಹ ಮೂರನೇ ದಿವಸವೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ಬಂದು ಜಡುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವೇನೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವರ ಜಾಲ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ತೊಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಭಯದ ವಾತಾವರಣ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಜೀವಿಜಯ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಾರೆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಳಕಳೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಯಾವಕರು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಪಂಚಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ಗಂಧದ ಮರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಇರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಪೊಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಒಂದು ಒಂದು ಜೀಪ್ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಹತ್ತು ಲೋಡ್

ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೀಯೋ, ಶಹಭಾಷ್ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಹೆಜ್ಜೆನಡುವ ಬಂದು ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡುವೆಂದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಜೇಪ್ ಇಲ್ಲ. ದಿನ ನಿತ್ಯ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಲೋಚ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಿಡಿಯು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ಕರೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಹಸೀಲಾರರವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಒಂದು ನಿಷ್ಪ್ರಯತೆ ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಗುಪ್ತಚಾರ ಏನು ಇದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಐದು ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಂಧದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟ ಬಹುದು. ಆ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರೂ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮಗಳೇ ಅದಂಥಹ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಜುಗರ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವಂಥಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತಹ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಇದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸುವಂತೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೊಲೀಸರು ಬೀಚ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾದರೆ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಏನು ಶಾನ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಯಮಾಡಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ.

ಈ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶರಾಬು ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನನಗಂತೂ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತ. ಆದರೆ ಈ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಮೇಶ್ ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನಿಖೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಲಿ. ಅನಂತರ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಾನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ನಂತರವೇ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅಪರಾಧ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಂಡಿ, ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನ ಮಲೆನಾಡಿನವರೇ ಆಗಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಾಳಾಗಿ ದ್ದೇವೆ, ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ಒಂದು ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾವುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆ ಅಂಗಡಿ ಇದ್ದರೂ ತಾವುಗಳು ಬಂದು

ಕುಡಿಯುತ್ತೀರಿ. ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ, ಶಿವರಿಪುರದ ಬಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಉಪಯೋಗ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹದನ್ನು ಕಾನ್ಸಲ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕುಡಿಯುವವರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನವಿ.

ಇನ್ನು ಜೈಲಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಂದು ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ದ್ದರು. ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಂತಹವರು ಆಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಾನು ಬ್ಯಾರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಸಾಗರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ಆರೇಳು ತಿಂಗಳು ಇದೆ. ಆದರೆ ಜೈಲಿನ ಬಳಗದ ಇದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮೃಗಗಳಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನುವ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಬಂತು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಕೆಲವರು ಇವತ್ತು ಶಾಸಕರು ಆಗಿರ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಆಹಾರದ ಗಲಾಟೆಗೋಸ್ಕರ ಬ್ಯಾರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು. ನಮಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆಹಾರ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಆದರೆ ನೆಗೆಬಂದಿರುವಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಲೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗ ಆಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯ ವಿನಂತಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಆಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಸಿ. ಪಿ. ಐ. ನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಸಿ. ಪಿ. ಐ. ಎಮ್. ನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಬಿ. ಜೆ. ಪಿ.ಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು, ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರ ಭಾಗದ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಳೆ ದಿವಸ ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶಾಣಪ್ಪನವರ, ನಿಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಸಿ. ಪಿ. ಐ. ಎಮ್., ಸಿ. ಪಿ. ಐ., ಬಿ. ಜಿ. ಪಿ ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಭೂಪತಿಯವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ನಾಲ್ಕು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಮಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಲೀಡರ್ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಉತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಆಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆ ನೆರೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ:

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ೨೨೪ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಜನರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಭೂಪತಿಯವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬಂದೆರಡುಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಹ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಡೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ಇದೆ. ನಾಳೆ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು, ನೆನ್ನೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಶಾಣಪ್ಪನವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಿಮಿಷ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಈಗ ಹೇಳದೆ, ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೆನ್ನೆ ಮತ್ತು ಇವೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ

ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವೇನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ್‌ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು, ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರಿಂದ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರುತ್ಸಾಹಕರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ಏನಿದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯತೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮುಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನಿರುತ್ಸಾಹಕರಾಗಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅವಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಅವರು ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಅಡ್ಡಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದುಬೇಡ. ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಪೀಕರ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ, ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇವೊತ್ತು ಇದು ಆಗಬೇಕು, ದಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಓಟು ಆಗಬೇಕು ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದುಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಾಯಕರು ಯಾರು ಆ ಮಾತು ಹೇಳಲೇರರು. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಅಧೀನರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗ್ರೇಬಿ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತದ್ದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಾಂತಿಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಎರಡು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಧೈಯಧೀನರಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಇನ್ ಸೆಕುರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಿಂದೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದು ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದಿವಸ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಗ್ರೇಬಿರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಗ್ರೇಬಿರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಚುನಾವಣಾ ಮಂಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯವರೇ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ, ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಅವರಾಧಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತ

ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ

ಶಿ. ಬಿ. ಎಂ.

ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕೂಡು ವಂತಹ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ, ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎನ್‌ಟಿ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್, ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ ಟಚಬಲಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಮುಖಾಂತರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಉಳ್ಳವರು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರು ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ, ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಾವು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅಪರಾಧ ಸಂಖ್ಯೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ ಗುಜರಾತ್ ಆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮದು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಆತಂಕ ಏನೇನರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ದಿವಿಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ ಈ ವರ್ಷ ಅಪರಾಧಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಅಷ್ಟು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶ ಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳ ಧಾಸ್ಯಾನುಗಾರರನ್ನು ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಖಜೀರ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೭೪೯. ಈ ವರ್ಷ ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ೪೭೯ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ ತಕ್ಕದ್ದು ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೬೮೨, ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ೨೧೬. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೧೭೩. ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ೩೨೧. ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ೫೧ ಲಕ್ಷದ ೭೯ ಸಾವಿರದ ೩೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಬು ದಾಗಿ ವರದಿ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿ ವಜಾ ಆದಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೦. ಈ ವರ್ಷ ಯಾವುದೇ ಕೇಸು ವಜಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇತರ ಫರ್ವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೩೧೭. ಈ ವರ್ಷ ೪೭. ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೨೨೪ ಇದ್ದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ೧೪೮ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಫರ್ವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೩೧ ಇದ್ದರೆ ೧೯೮೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೭. ಹೊಸದಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಗೂಂಡಾ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ೧೬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೂಂಡಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಬಂಧಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೧. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಕಾಶಿನಾಥ್, ಬೋಡೆ
೨. ಕಾಶಪ್ಪ ದುರ್ಗಪ್ಪ ಬೆಜವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೩. ನಜೀರ್ ಮಹಮದ್ ಅಣಾ ಸಾಬ್ ಸಾಲಗಾರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೪. ಪರಶುರಾಮನ ರಂಗನಾಥನ ಅಸ್ಸಾಣಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೫. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಾದೂಸ್, ಮೈಸೂರು
೬. ಮಹದೇವ, ಮೈಸೂರು
೭. ರಾಮಚಂದ್ರ, ಸಾಗರ, ಧಾರವಾಡ
೮. ಡಿ. ವಿ. ರಾಮಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

೯. ಫಿಯಾಸ್ಟೋನ್ ಮುರ್ಗಿ ಪಾವಾಸ್
 ೧೦. ಸಿದ್ದರಾಜು, ಬೆಂಗಳೂರು,
 ೧೧. ಸಾಕಮ್ಮ, ಮೈಸೂರು
 ೧೨. ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಆಸಲಖಾನ್ ಶಿವಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ
 ೧೩. ಸಲೀಂ ಅಬ್ದುಲ್ ಸತ್ತಾರ್, ಧಾರವಾಡ
 ೧೪. ನೀಸಾರ್ ಅಹ್ಮದ್ ಅಮೀಲ್‌ಸಾಬ್, ಬಿಜಾಪುರ
 ೧೫. ಶಿಪಾರಿ, ಧಾರವಾಡ

ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಗಂಡಾ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ ನೆ. ಅವರು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಪ್ಪು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪೊಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ೧೫ ಗಂಟೆ ಡ್ಯೂಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಸಹ ಕೂಡ ೮ ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಕಾಶವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ವಿರಾಮ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗತಾನೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾದ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಮಾನದಂಡವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ ನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಸಹಕಾರ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಮುಖ್ಯ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕೇಳಿದೆ ನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ದಕ್ಷರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡಿದಾಗ ಅವರ ಮಟ್ಟ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದಲಿತರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ೪-೫ ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ದಲಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಶಯವನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಡವರೇ ಬರಲಿ, ದಲಿತರೇ ಬರಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಬಂದಂಥವರನ್ನು ಶಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ದೂರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಾಫಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಈಗೂ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಿರ್.—ಅವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ನೀವು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕೇಸುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಹೆಚ್ಚು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಅದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಬಂದಂಕ ಹದೂರುಗಳನ್ನು ನಾವು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಕೇಸುಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುನ್ನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೇಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ.—ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಕೇಸುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಇರುವಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಇನ್ನೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲು)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸಿಂಧ್ಯಾ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬನ್ನಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದೆಲ್ಲ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೂರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ದೂರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾರು ಸ್ಕೂಟರ್ ಮತ್ತು ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳು ಕಳ್ಳತನ ಆಗುತ್ತಿವೆಯಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಭಯಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಹಳಷ್ಟು ಕಳ್ಳತನಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮರಾಠೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದ ಮೇಲೆ ದೂರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಠಾಣೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಘನತೆ ಗೌರವ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದಾಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಹೋಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ನರಳಿ ಬಿಟ್ಟಾರು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದು ಅದೇ ರಾಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಂಸಕ್ರೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಓ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಅತ್ತಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಬಂದಾಗ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರದ ಗೃಹ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಚವಾಣರೂ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಅತ್ತಾಚಾರ ಆಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆತ್ಮಚಾರ ನಡೆದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಬಿ. ಚವಾಣರು ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಅವರು ಸುತ್ತೋಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೇ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶ ಅಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕರ್ನಾಟಕವೇ. ನೀವು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಿ. ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೇಂದ್ರದ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಸುತ್ತೋಲೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಕೇಂದ್ರದ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಅಂಥ ಮಾತು ತಮ್ಮಿಂದ ಬರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸುತ್ತೋಲೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಎಸ್.ಪಿ.ಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಜನಾಂಗದವರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ರೀ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಅವರನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಪೋಷನ್ ನೆಟ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಮಹಾರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾವೂ ಯಾರೂ ಹರಿಜನರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆಯಿತು, ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಪಂಗಡದವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾರೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು? ೭ ವಂದಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸಿನ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಸ್.ಪಿ. ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಮೂವರು ಸೈಪಲ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ.ಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ:.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊತುಕೊಳ್ಳಿ. ಉತ್ತರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೊಸದಾಗಿ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮಪ್ಪ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲಾ ಓದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿವರ ವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾರೂ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅವರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿವೆವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಂಬೂರಿ ಮೀಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ತೆಗೆಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಮಠ ಬಯಸುವವರಿಗೆ ತಂಬೂರಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನಾವು ಮಠ ಬಯಸಲ್ಲ. ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಇರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ತಂಬೂರಿ ಅಲ್ಲ. ತಾಳ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಮಠ ಬಯಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ ನಾನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಯಸಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳೋಣವೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕು ತಮಗೆ ಅವರು ಮುಗಿಸಲಿ. ಆಮೇಲೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್

ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವೆಹಿಕಲ್‌ಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಪೇಮೆಂಟ್‌ಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಟೇಷನರಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಟೆಂಪೊರರಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕನೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಬಸ್‌ಗಳ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜೆಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋತಿಂಗ್‌ಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಮತ್ತು ಆಕಾಸ್ಮಂಡೇಷನ್‌ಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಖರ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ರಿಪೇರಿಗಳಿಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಯ್ಯೋ ಮಾರಾಯ, ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇವರಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಅಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳಿದೆ. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಜನ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಗುಂಡಾಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ

ಶಾಸಕ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಮುಕುಂದ ಕಾನಡೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೂ ೭೦೦ ಜನರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನೇನು ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಆರಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ಜನ ಅಪರಾಧಿತ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಇದ್ದವರು, ೩೧೬ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಅಪರಾಧ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ೧೭ ಗೂಂಡಾಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಯತ್ತ ಆದೇಶ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೧೫ ಮತ್ತು ಆರಕ್ಷಕ ಕೈಪಿಡಿಯ ಆದೇಶ ಕ್ರಮಾಂಕ ೧೦೫೦, ೧೦೫೫, ೧೦೫೬ ಮತ್ತು ೧೦೬೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಅಭಿಲೇಖವು ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ದೊಡನೆ ಆರಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಗಾ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಆರಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಗುಂಡಾಗಳ ಅಭಿಲೇಖವು ಅವಶ್ಯಕವುಳ್ಳ ವಿವರದೊಂದಿಗೆ ಅಂದರೆ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮುಂತಾದವು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಠಾಣೆಯ ಅಭಿಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದ ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರಕ್ಷಕ ಉಪ ನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಸಿದ್ಧಾಪುರ, ಇವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಮಾರು ೭೪ ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಗುಂಡಾಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ತಿ ಅಪಹರಣ, ಜೂಜುಗಾರಿಕೆ, ಅಕ್ರಮ ಮದ್ಯ ತಯಾರಕರು, ವಿತರಕರು ಗುಂಡಾಗಳು ಮುಂತಾದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಇದ್ದು ಈ ೭೪ ಅಪರಾಧಿಗಳ ವಿವರ ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ವರ್ಗ ೨:—೧೨, ವರ್ಗ ೩:—೭, ವರ್ಗ ೪:—೨೨, ವರ್ಗ ೫:—೧೧, ವರ್ಗ ೬:—೧, ವರ್ಗ ೯:—೧, ವರ್ಗ ೧೦:—೧, ವರ್ಗ ೧೧:—೨, ಅಕ್ರಮ ಪಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಕರು, ವಿತರಕರು—೧೬, ಜೂಜುಗಾರರು ೧೦, ಗುಂಡಾಗಳು—೧. ಈ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ೭೪ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗುಂಡಾಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ನೇತಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವವರನ್ನು ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಜನರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—೭೪ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಯಾರು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸಾರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡೀಟೈಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಿನ್ನಿ. ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ತಾವು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ. ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿನ್ನಿ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ನಂತರ ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದು ನಿಮಗೇ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಯಾರು ಯಾರು ಹಿಂದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಪರಾಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಹೋದವರಲ್ಲ, ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವರಲ್ಲ, ಅಂಥ ಜನರಮೇಲೆ ಕೂಡ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಮುಕುಂದ ಕಾನಡೆ.—ಒಬ್ಬರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಡ ಬೇಕಾದರೆ ಅತನಿಗೆ ಸಜೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಸಜೆ ಆಗದಿರುವವರು, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದೇ ಇರುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಸಹ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ? ಏನೂ ಕೇಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಸಜೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸ್ಟೆಪಿಡ್ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಜನರಿಗೆ ತನ್ನ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಮುಕುಂದ ಕಾನಡೆ.—ಕೇಡಿ ಲಿಸ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿ ಕೇಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿ, ಆಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿ ಮೇಲೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನೀವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ. ರಾಶಿ ಜನರನ್ನು ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಿರೇಕರೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಮುಕುಂದ ಕಾನಡೆ.—ಸಿದ್ದಾಪುರ ಬಿಟ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರಾ ? ಅದೊಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಮುಕುಂದ ಕಾನಡೆ.—ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ,

೫-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಒಂಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ : "ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾಮೂಲು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು" ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ

"ಮೆಹಬೂಬ್‌ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ಥಪ್ಪ ಉಪ್ಪಾರವೇಟಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕವೇಟಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಾರೀಖು ೩೧.೫.೮೫ ರಿಂದ ಮತ್ತು ೮.೬.೮೫ ರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಇಬ್ಬರು ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಟ್ರಾಂಕ್ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಸುಭಾಷ್ ನಗರದ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಫ್ರೋತ್ಪಾಡ ಕೊಡತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಾಗಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಅಶ್ವತ್ಥಪ್ಪ ೧೦-೬-೮೫ರಿಂದ ತನಗೆ ಕಾಯಿಲೆಯೆಂದೂ, ಮೆಹಬೂಬ್‌ಖಾನ್ ೨೧-೬-೮೫ರಿಂದ ವಿನಾಕಾರಣ ಗೈರುಹಾಜರಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಹೆಡ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮಾಮೂಲು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಲಾಯಿತೆಂಬ ಆಪಾದನೆಗಳು ನಿರಾಧಾರ ವಾದುವು".

ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ನಾನು ? ಇನ್ನು ಗುಪ್ತಾಚಾರ ದಳಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಾಗದೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ವಿ.ವಿ. ಪುರಂ ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಶ್ರೀ ವಿ.ವಿ. ಜಯರಾಮ್ ಎಂಬವರು ಇನ್ನೂ ಕಣ್ಣಿರೆಯಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ್‌ರವರು ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಸಹ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಯತ್ನ ಸತತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾವು ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾರು ಕೊಟ್ಟು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. It is not my concern here. Mr. Rachaiiah, it is your concern.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. It is a shame on your Department.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹುಡುಕಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI. S. BANGARAPPA.—There must be some limit.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂದರೆ, ಈಗ ಗುಪ್ತಾಚಾರ ದಳಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಮಟ್ಟಾ ಜೂಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೩೨೧೩ ಮಟ್ಟಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೫೬೯ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಖುಲಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳು ೩೫. ಇನ್ನೂ ಇತರ ಫಲವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ೫೯೦. ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮. ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ಜನವರಿಯಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಕಡೆಯವರೆಗೆ ೧೭೮೧ ಮಟ್ಟಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೧೩೦೦ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ೫ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಖುಲಾಸೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಂಡವು. ೩೫ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ೧೬ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಟ್ಟಾ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಆಸ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಾ ಆಗಲಿ, ಜೂಜು ಆಗಲಿ, ಬೇರೆ ಅಪರಾಧ ಏನಿದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಪರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗೆ ಈಡಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೀಗಿದೆ.—೧೯೮೨-೨-೯, ೧೯೮೩-೩೧, ೧೯೮೪-೪೮,

೧೯೮೫ (ಜೂನ್ ಕಡೆಯವರೆಗೆ).—೧೪. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವವರು ಗುಪ್ತಾಚಾರ ದಳದವರು. ಪರದಕ್ಷಿಣೆ ಒಡುಗು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು. ಈ ಕಾರಣಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಮೂಡದೆ ಪೋಲೀಸರ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಪರಿಹಾರವು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈ ಸರಗಳ್ಳತನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಪರಾಧಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಕೊಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧಗಳೂ ಕೂಡಾ ನಿಶಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಎಂದು ಪಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೧೯೮೫ರ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಪರಾಧಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇದೆ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೭೯,೬೦೮. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೭೪,೬೦೫. ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೭೪,೪೨೯. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೭೬,೨೮೭. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೭೮,೪೮೪ ಹಾಗೂ ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ (೩೧-೫-೫೨ರವರೆಗೆ) ೩೨,೭೨೮. ೧೯೮೦ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ೧೯೮೫ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ದರೋಡೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಪರಾಧಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಸುಲಿಗೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ನಮಗಿಂತಾ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ? ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—೧೯೮೩ ಹಾಗೂ ೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿವಿಧ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ, ದೊಂಬಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸುಲಿಗೆ, ಗೃಹಾಶಿಕ್ರಮಣ, ಕಳ್ಳತನ, ಸಾಧಾರಣ ಕಳ್ಳತನ, ಜಾನುವಾರು ಕಳ್ಳತನ, ಮಕ್ಕಳ ಅಪಹರಣ, ವಂಚನೆ ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾಗಲೀ ಆಗದ ಕಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ, ತಾನೇತಾನಾಗಿರುವ ಒಂದು ದ್ವೀಪವಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೧೯೮೫ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೫೯೮೩ ಕೊಲೆಗಳು ಆದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ೩೦೮೪, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೬೧೦ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೨೧೧೨ ಕೊಲೆಗಳು ಆದವು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೊಲೆಗಳು ೧೧೧೭.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದೇನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆಂಷನ್‌ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅ ಚಾರದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೨೦೭, ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೭೯ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೯೭ ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದ ರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲಾಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾವುಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೨೦೭ ಅತಾ ಚಾರಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೯೭ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ದರೋಡೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಿಹಾರ ೨೯೭೧, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ೨೭೯೩, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ೧೦೯೨, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ೬೩೮, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ೨೨೩ ಮಾತ್ರ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆಸೆ ಕೂಡ.

ಇನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪೋಲೀಸ್ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ರೈಲಿ-ಲಿಫ್ಟ್ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

ವರ್ಷ	ನಡೆದ ಗೋಲಿಬಾರ್	ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ	ಗುಂಡಿನ ಮೇಲೆ	ಸತ್ತವರು	ಗಾಯಗೊಂಡವರು
೧೯೮೨	೩೦	೧೪	೧೬	೨೪	೧೦೮
೧೯೮೩	೧೩	೬	೭	೧೬	೫೪
೧೯೮೪	೩೦	೧೧	೧೯	೧೮	೩೬
೧೯೮೫	೧೨	೮	೮	೩	೩

ಇನ್ನು ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ನಿಗದಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಗುಂಡುಗಳನ್ನೇ ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾ: ೧೦-೩-೮೪ ಹಾಗೂ ೧೧-೩-೮೪ರಂದು ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ ರಸ್ತೆ, ಮತ್ತು ಒ.ಪಿ.ಹೆಚ್. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೩೭ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು. ೧೨ ೩-೮೪ರಂದು ೧೬-೩-೮೪ರವರೆಗೆ ಟ್ಯಾನರಿ ರಸ್ತೆ, ಡಿ.ಜಿ. ಹಳ್ಳಿ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಾಲೋನಿ, ಸಣ್ಣದ ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕೆ.ಜಿ. ಹಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೫೦೦ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೫೦ ರಾಯಟ್ ಗನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸರ್ವೆಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆಯೇ ಅವುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಮ್ಮ ಎಂಬುವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಎಸ್.ಪಿ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಎಂಬಾತನು ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಚನ್ನಗೊಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಮಲಮ್ಮನವರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಆಕೆಯ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ಆಕೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಂದ್ರಕಾಂತರವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ವರ್ಗಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರದ ವೆಂಕಟೇಶಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರದ ವೆಂಕಟೇಶ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಹಸೀಲದ ರಿಂದ ಒಂದು ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಈ ಜಮೀನು ರಾಮಗೌಡ ಎನ್ನುವವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಲಾರ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ತನಿಖೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮರಿಯಪ್ಪ ತಾಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಆಕ್ರಮಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ, ತಾ: ೧೪-೭-೮೫ ರಂದು ಮರಿಯಪ್ಪನ ಹಳ್ಳಿ, ಅರಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ನಾಯಕ್ ಎನ್ನುವವರು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಕರಿಬಾಯಿಯವರು ಕೇಟ್ಟು ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ ೩೫೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೊಕದ್ದಮೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು ತನಿಖೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದ ಮಾಜಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅರಕೇರಿಯವರನ್ನು ಹೀನಾವಾನವಾಗಿ ಬೈದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾಜಿ ವಿಧಾನಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅರಕೇರಿ ಮತ್ತು ಇತರರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಾ : ೯-೭-೮೫ ರಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಗೊಂಡ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಅರಕೇರಿಯವರನ್ನು ಬೈದರು ಮತ್ತು ಹೊಡೆದರು ಎನ್ನುವ ವರದಿ ನಿರಾಧಾರವಾದುವು.

ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ನಗರ ಸರಸ್ವತಿಪುರದ ನಿವಾಸಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಸವರಾಜು ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನುಗ್ಗಿನಹಳ್ಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪುರದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೂ ಮತ್ತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದ ಇತ್ತು. ಈ ವಿವಾದ ಈಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಪರಿವರ್ಧರವರ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನಗರಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಅನೇಕ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇದುವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾರೆ ಆ ಎಲ್ಲದ ರಲ್ಲೂ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತನಿಖೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಾಕಿಟಾಕಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಅವರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಉಪಕರಣ, ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದೂ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ಇವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಪ್ಪೇ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೂಡ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಇವರಿಗೆ ರಿಫೈಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆವೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿರುವ ರಾಯಪ್ಪ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಯುಧ, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜೀಪು ಹಾಗೂ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್‌ನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನೂ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಂದು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಹಣ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯ ವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಅಂದರೆ ಅದು ಸಣ್ಣ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇರಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ೨೪ ಜನರನ್ನು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಅಪರಾಧದ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕ್ಯಾಂಟಿಂಗಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಲಿಬ್ರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. The Government of India has also appreciated our efforts. They have said; "It is heartening to notethat the State Government of Karnataka expends substantial amount to the of Rs. 1.3 crores from its own resources from the past five years for the purchase of wireless equipments in addition to the funds provided under modernisation scheme." ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇಂಥ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಇತರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗು ತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನೋ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದವರು ಯಾವರಿತೆ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಬರೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ನೋಟ್ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ ನಾನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹುಡುಕು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಯೆಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮನೋರಂಜನೆ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸ ಬೇಕೆಂದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಆಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸ ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆ ಕಡೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪೊಲೀಸ್‌ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೪೦ ಸಹಸ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಹಸ್ರ ಜನರಿಗಾದರೂ ಮನೆಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತೇವೆ. ಮನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ೨೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೇ ಲೈಫ್ ಇನ್‌ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊ ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಮತ್ತು ಹುಡೂಕ್ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ

ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಸೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—೨೦ ಸಾವಿರ ಜರರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹಣ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನೇ ಏನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದವರ್ಷ ೪೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ, ಈವರ್ಷ ೧೭೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪೋಲೀಸ್ ಘೇಡಗಳಲ್ಲಿರೂ ಮನೆಗಳ ತಾಪತ್ರಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ, ಅವರುಗಳು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಪೇಕ್ಷೆ ಪಡೆವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ೨೦ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದೆ. ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಹೌಡ್ಲೋ, ಮತ್ತಿತರ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಸಬ್ ಸಿಡೆಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್‌ ಸಾಲವೇ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ವಿಧ್ಯಾಸಚಿವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಆನುಕೂಲವಾಗಲು ಉಚಿತ ವಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹಂಚುವಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಣ್ಣ ಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಸಣ್ಣ ಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಉಧಾರಣೆ ಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

6-00 P. M.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿವಾಸಿಗಳ ಬಳಿಯೇ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಿಚಾರಣೆ ಮಹಿಳಾ ಪೋಲೀಸರಿಂದಲೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಮಹಿಳಾ

ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ನಿಜ. ಇದನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸ್ ರಿಡಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ಪರದಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಆಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೂ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಕೊಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರುಗಳಿಗೆ ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬಂದರೂ ನಿಭಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತೃತೀಯ ದರ್ಜೆ ಶಿಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಆಧುನಿಕಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಶಿಫ್ಟ್ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಅವಲಂಬಿತ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್, ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಘ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅನೇಕ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯದೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಮ್ಯಕ್ ಆಯ್ಕೆ, ಜನಜೀವನದ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕ್ಲಾಂಪಿಕ್ ಶನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಘಟನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಯಶವಂತ ಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್ ಹೆಸರು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಿಳಾ ಲಾಯರ್ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಲು ಹೋದಾಗ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಕೊಡ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ದೂರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ತಾವು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಕರಣ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕೋರ್ಟಿನವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಭದ್ರೆಯೇಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ತಮಗೆ ಕನಿಕರ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಥರಡ್ ಡಿಗ್ರಿ ಮೆತೆಡ್ ಬೇಡ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಕೋರ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಛೇಮಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತೃತೀಯ ದರ್ಜೆಯ ಉಪಯೋಗ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೇಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ಎರಡು-ಮೂರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ನಿಮಗೆ ನಾನು

ಬರೆದಿದೆ. ಅಲೆಂಬಿಕೆ ಗ್ಲಾಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನೌಕರರು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಾ? ಇವರು ಮೊದಲು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೋ, ನೀನು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್? ಎಂದು ದೂರು ಕೊಡಲು ಹೋದವರನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ನೀವು ತಪ್ಪಿಸಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರಿಯ ವರ್ತಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಆಪಾದಿತರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಬಾಯಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡೋಣ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದೊಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ನೋಡಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಬುರೇಡ್ಡಿ ತುಂಗ್.—ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಲುವಾಗಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೆನಿಸ್ಟ್ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ತೆರೆಯುವ ವಿಚಾರ ಇದೆಯಾ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ೩ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಟಿಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸೆಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

SRI ROSHAN BAIG R.—Wherever 25% linguistic minorities live, at least the Sub-Inspector belonging to that community should be posted in those areas. It is the policy of the Government to post SC police officers wherever SCs/minorities are concentrated. But this is not done. Will the Government post police officers belonging to linguistic minorities in areas where minorities are concentrated.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಧರ್ಮವೀರ ಕಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷ್ಕರಲ್ ಟೀಂಜಸ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಪೆಷ್ಕರಲ್ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಅನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ಈಗ ಹಾಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಡಿ.ಎಂ.ಜಿ. ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ೪-೫ ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಆದೇಶವಾಯಿತು. ನಾನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ಗೆ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅನ್ನು ನಾನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ಗೆ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಗವರ್ನಿ ಆಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ...ಫುಡ್ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿರಡು ಹುದ್ದೆಗಳು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧೀನವಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಠಡಲೀ ಎಂದು ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು, ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಫುಡ್ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಹುದ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರೇ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದ ಜಗತ್ತೆ ಹಾಕಿದಾರೆಂದಲ್ಲ. ಅವರು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದವರೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇದರಿಂದ ಗ್ಯಾಂಭಿಂಗ್ ಕೇಸುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಆದಾಗಿನಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಮೆಟಿಕಾ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಂಭಿಂಗ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಮೆಟಿಕಾ ಇವೆ ? ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ವರ್ಗವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಂದರೆ, ಇದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸುಲಲಿತವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಸಿ-4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಡಳಿತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಿಟಿಗಳು ಏನಿವೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ, ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಸಿಟಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಸಿಟಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಸಿಟಿಗಳೆಂದು ಏನಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮಿನಿಮಮ್ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಅಥವಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಷನ್ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆ. ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಡಿಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಮೀಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿವಿಜನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೂ, ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೂ ಅಂದರೆ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಿಂದ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕ್ರಿಮಿನ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಒಂದು ದಳವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಇಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಳ ಮಾಡಿದರೆ ದಕ್ಷತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಿನಿಮಮ್ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್, ಅಂದರೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಅದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ದಳವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಇದೆಯೇ ಅವಿಧ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದಕ್ಷತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ದಳವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಗೃಹ ಸಚಿವರನ್ನು ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮೆಟಿಕಾ ಸಹ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಜಾಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಉಪ ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಿಕೆ ನೇಮಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವೈರಾಲೆಸ್ ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲಾ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೇವೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವೈರಾಲೆಸ್ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಯಾದಗಿರಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಪಿ. ಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ ಇಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರವರವರು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ತೋರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇನ್ನು ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂಡರಗಳು ಆಯಿತು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳು ಕಳ್ಳತನ ಆಗಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ೫-೬ ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಟಬಿಲಿಟಿ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ದುರ್ಬಲ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಗಂಭೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಇಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯವರು ಶಡ್ಡಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸು ನವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾ ಮಾಡೋಣ ವೆಂದರೆ, ಅವರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೂ ತುಂಬಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷ ತುಂಬುವುದರೊಳಗೆ ವರ್ಗಾ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ., ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಒಂದೇ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಬಾವೀ ಲಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಸಹಾ ಅದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಇದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕೊನೇಪಕ್ಷ ೩ ವರ್ಷವಾದರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಫಾಲೋ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಸಹ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ೩ ವರ್ಷ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ೨ ವರ್ಷ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು. ಎರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೇ ಸಮ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವುದನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳ ಕಡೆ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನ ಜಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪರ್‌ಸನಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಏನು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೈದಾಪುರ್ ಮತ್ತು ಕುದುರೆಮೋತಿಯಲ್ಲಿ

ಏನಾ ಎರೆತು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಕೋಮಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದೆಯೆ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಂದರೆ, ೨ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ೨ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾದೃಗಿರಿ ಸರ್ವೆ ಡಿವಿಜನಲ್ಲಿ ಪರ್ಫೆಕ್ಟುಲರ್ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ತತ್ಪಕ್ಷ: ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನ ಜನ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದೇ ಗುಂಪಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಕುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊದಲು ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗೃಹ ರಕ್ಷಕ ದಳ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅದು ಪೋಲೀಸ್‌ರಿಗಿಂತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಲಾಟೆ ಅಥವಾ ಮುಷ್ಕರಗಳ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಭತ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ತರಹವೇ ರಕ್ಷಕ ದಳಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇಂತಹ ದಳಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೀಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ.

೬.೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಸ್ವಾಮಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶ. ಕೇರಳದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ, ಗಂಧ, ಬೀಟೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಜಾಗ. ಸಮೃದ್ಧ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಬರೇ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತಹದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ಗಳು, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ? ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಓವರ್ ಲುಕ್ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಸಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಏನು ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರು ಈಗ ಸುಮಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದಂತಹ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎನಹ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. “ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಟೋಪಿ ಬಿದ್ದ ತತ್ಕ್ಷಣ ಅರೆಸ್ಟಿನಿಕರು ಬರಬೇಕು”

ಎಂಬಂತಹ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರ ದಕ್ಷತೆ ಕ್ಷೀಣ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪೋಲೀಸರಾಗಿ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹದೇಹದಾರ್ಥತೆ, ಕಪಾಯತೆ, ಮತ್ತಿತರ ದಿನನಿತ್ಯದ ತರಬೇತು ಇಂತಹ ದಕ್ಷತೆಗಳು ಅವರು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ತದನಂತರ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾನು ಭವಿಷ್ಯದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ರಾತ್ರಿ ಬೀಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಗಜ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಸೈಕಲ್ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು, ಮೈನ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಸಲ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಹೇಗೆ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳತನಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೂಡಾ ರಿಫ್ರೆಶರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ದೂರನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮರ್ಡರ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಕೊಲೆ ಆದಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೋ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಎತ್ತೆಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಮುವಾರು ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಮೆಜರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೭, ರಂತೆ ಏನಾದರೂ ಹಾಕಿ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್‌ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಲೆ ಆಗಿತ್ತು. ಕೊಲೆಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈಶ್ವರ ಮಾದರ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವ್ವ ಮಾದರ್ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ನೀವು ಸದನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೊಲೆಯಾದ ಈ ಎಸ್. ಪಿ. ಎಸ್.ಟಿ. ಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸೋಶಿಯಲ್ ವರ್ಲ್ಡ್‌ರೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದ ಕೋರ್ಸ್‌ರ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಡವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು ಕೊಡಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆ ಇಲ್ಲವೋ? ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಯಾವಾಗ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಂತಹವರಿಗೆ ದಂಡ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಡವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಾಗಲಕೋಟೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಅಭಿ ನಂದನೀಯ. ಅದನ್ನು ಬರಗಾಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಯೋಜನೆ ನಾಲ್ಕು ವಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇವೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಳಪತಿಗಳು ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಲಿಗ್ಗದ ಗೌಡರು' ಎಂದು, ಅಂದರೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಿಗ್ಗದಗೌಡ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಭಾರಿ ಗೌಡ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರೇ.....

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ತತ್ಕ್ಷಣ ಏಕೆ ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡವೆ ? ನಾವೇನೂ ನಿಮಗೆ ವೈರಿಗಳು ಅಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರಿ, ಹೇಳಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್.—ದಳಪತಿಯವರಿಗೆ, ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಇತ್ತು ಅಂದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಪಾಟೀಲ್ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೆಸರು ಬರೆಯಿಸಿ ಅನಂತರ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಊರಿನಿಂದ, ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಕಳೆತನಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಳಪತಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜನರು ಬಂದರೆ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು, ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೀರಾ ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಈ ವರ್ಗಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಾವೂ ಕೂಡಾ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಐದಾರು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಇದ್ದವರಿಗೂ ಕೂಡಾ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೇ ಇರಲಿ, ನನಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಅವರ ೨½ ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂತಹ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್, ವರ್ಷದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಎಂದು ನೀವು ಕಾಯಮ್ ಮಾಡಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಸಕರ ಮೆಲಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿ ತಿರುಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹುಶಃ ನಾನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಅಂದರೆ, ಸಿ. ಓ. ಡಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್. ಎಸ್. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು. ನಾನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಲಾ ಅಂಡ್ ಅಡ್ಡರ್‌ಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದಿ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಅಪರು ಸಿ. ಓ. ಡಿ.ಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದೂ, ಎಸ್. ಎಸ್. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದೂ, ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ವಿಭಾಗಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಪಿರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್‌ಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸುತ್ತ ಅಥವಾ ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿಯೇ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಕರಿಸ ಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕೋಟ್ ಡಿ. ವೈ. ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರನ್ನು ಲಿಂಗಸೂರಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಾಗಲಕೋಟೆಗೆ ಹಾಕಿದವು, ಅವರೂ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವ ಇದೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಕಡೆ ಉಳಿಸತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಇಲ್ಲ ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕೋಟ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿವಿಜನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಆದಕೊಸ್ಕರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಯಾರು ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಹೇಳಿದ ಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮುತ್ತಣ್ಣವರ್ (ಗೋಕಾಕ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಳ್ಳತನಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಕ್ ಮೇಲೆ ಒಯ್ಯುವಂತಹ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ತುಡುಗು ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ಸಹ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಒಲೆನಮಾನವಾಗಿ ನೋಡುವಂತಹ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿರ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಲಾಯರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೈವೇರಾಬರಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೊಲೆ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫರ್ಷಗಳಿಗೂ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಿವೆಂಟೀವ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಪೊಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೂರಿಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಸ್ತುಟೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ೬ ಸಂಸಾರಗಳು ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಆ ಊರಿನ ಜನ ಬಂದು, ಅವರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳು ಮಾಡಿ, ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನೀವೇ ಒಂದು ಸಲ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಡಿ. ಪಿ. ಜಿ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಅವರು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಬಂದಿರುವಂತಹ ವರ್ತಮಾನ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಜನ ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ವರದಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನೋಡಲಿ, ನಾನು ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನದು ಏನೆಂದರೆ, ಈಸೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಡಿ.ಪಿ.ಜಿ. ಯವರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನು ಎನ್‌ಕ್ವರಿ ಮಾಡಿದರು, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ೩೦-೪೦ ಜನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನವಿಚ್ಛಿ ಹೋಬಳಿ, ಕುಪಟೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರು ಅಲ್ಲಿ ೨೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭೂಮಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರುವ ವರದಿ ಸತ್ಯ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೇ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಯಾರು ಏನು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ ಏನು, ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟುರವುಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡೂ ಒಂದೇ, ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕುಪಟೂರು. ಇನ್ನೊಂದು ಈಸೂರು. ತಾವು ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೋಗಿ, ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕುಪಟೂರು ಮತ್ತು ಈಸೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಈಸೂರು ಗ್ರಾಮದ ವಿವರಣೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕುಪಟೂರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಗ್ರಾಮ. ನಾವೂ ನೀವೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವಲ್ಲ, ಅದೇ ಮ್ಯಾಟರ್. ಅಲ್ಲಿ ೪೫-೪೬ ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ನಾನೇ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೂತು, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸಿ ೨೦ ದಿವಸ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡಾ ಎರಡೆರಡು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉಂಟು. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗ ಗ್ರಾಮದ ದನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಇಚ್ಛಿಸುವ ಗೋಮಾಳದ ಜಾಗ. ಅವರು ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದೆ, ಅದರ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಬೇರೆಯವರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹರಿಜನರ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೀಟಿ ಮರ, ಸಾಗುವಳಿ ಮರಗಳನ್ನು ಇವರು ಕಡಿದಾಗ, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಜರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದವರೇ ಹಿಡಿದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಿಸರಣೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅದರೂ ಹರಿಜನರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಲಿ, ಭೂಮಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಅಭೀಸರಣಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ಅವನಾದರೂ ಆಗಲೀ, ಇವನಾದರೂ ಆಗಲೀ, ಏನು ಅವನ ಭಾಗದ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಳ್ಳನಾಟ ಹಿಡಿದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆ ಉಂಟು, ಕಾನೂನು ಉಂಟು. ಭೂಮಿ ಕೊಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಇಷ್ಟು. ಆನವಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಉಂಟು, ಪಹಣಿ ಉಂಟು. ೧೮-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ೬ ಜನ ಕಳೆದ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಮಾಳನೂ ಬೇರೆ ಉಂಟು. ಕುಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಊರಿನ ಭೂಮಿ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಆರು ಜನರೂ ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಮನೆಯವರು ಹೋಗಿ ಇವರ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನನಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಒಡವನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕೆಂದು, ಒಂದೆರಡು ತುಂಡು ಮರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಹಾಕಿ ಅರಣ್ಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉದಾಹರಣೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದಿರುವಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗೋಮಾಳ ಎಷ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು, ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಅವರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನೀವೂ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರದಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ನಾಯಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನೀವೇ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಅವರಿಗೆ

ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಬಂದಮೇಲೆ ಅದು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಪಾಯಿಂಟ್ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಿಂತಲೂ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇದು ಆಗಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇದು ಆಗಿದೆಯಲ್ಲ, ನೀವೇ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಇದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರಿಗೇ ಒಬ್ಬರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಮಾಡಿದೆವೆ. ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇವರಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಆದೇಶ ನೀಡಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಪೋಲೀಸ್ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು, ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಂದೀಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಿದೆ? ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ (ಮಾನ್ಯ ಬಂದೀಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬೇಡಿಕೆ ೨೬ ಮತ್ತು ೧೯ರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಂಧ್ರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಆರ್, ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು, ಮತ್ತು ಕೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಖೈದಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ಗುಣ ಮತ್ತು ನಡೆವಳಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಬಂದೀಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಖೈದಿಗಳು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜೈಲುಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಖೈದಿಗಳು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಖೈದಿಗಳು ಆಪಾದಿತರಾಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಳೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಆಪರಾಧಿಯಾಗಿ ಕಳೆದಿರುವಂತಹ ಸಮಯವನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಇತ್ತು. It should be considered part and parcel of the sentence and that should be given a set off. ಇಂತಹ ಮನವಿಯನ್ನು ಖೈದಿಗಳು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಂತಹ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಜಡ್ಡ್ ವೆಂಟ್ ತೆರಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆ ಇದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಓರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ರಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆಪಾದಿತರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಾಲವನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲುಗಳಿದ್ದವೋ ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಜೈಲುಗಳು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಇವೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ

೧೯೮೫ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೋರ ಮಂಗಲದಲ್ಲಿರುವ ಬಂದೀಖಾನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಾನಮಾನವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಾವು ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನು ಕೂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರಾಗೃಹಕಾರರು ಮತ್ತು ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನೆಂದರೆ ಜೈಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಟೆರಿಕಾಟ್ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಟೆರಿಕಾಟ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೂಪರಿಂಡೆಂಡೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಜೈಲರ್ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಜೈಲರ್‌ಗೆ ೭ ವರ್ಷಗಳ ಗೊಂದು ಸಾರಿ ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಚೀಫ್ ಜೈಲರ್‌ಗೆ ೭ ವರ್ಷಗಳೊಂದು ಸಾರಿ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆಂದು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ತಾವು ಕೊಡುವ ಹಣ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ತಾವು ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಜರ್ಮನಿ ದೇಶದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ತನ್ನ ದೇಶ ತನ್ನ ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನರಿದ್ದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೭ ಜನರಾದರೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರೋ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ರ ಜನ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ಆಗತಕ್ಕ ವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆ ನಂಬರು ೨೬ ಮತ್ತು ೧೯ ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜಪ್ಪ ಜಿ.ಎಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದೀರಿ ? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

(ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಡಚಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿಲ್ಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯು ಮೇಲೆದ್ದು ಪುನಹ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯.೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು.

[ಸಭೆಯು ೭ ಗಂಟೆ ೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಹ ಶುಕ್ರವಾರ ೯ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೫ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯.೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.]